

Energistyrelsen
Center for Energieffektivisering
Att.: tqhg@ens.dk og emfrm@kefm.dk.

5. maj 2021

Høringskommentarer fra Rådet for Grøn Omstilling til Energistyrelsens udkast til Langsigtet Renoveringsstrategi, del 2.

Rådet for Grøn Omstilling takker for at have fået lejlighed til at kommentere ovennævnte udkast til
Langsigtet renoveringsstrategi, del 2.

Generelt

Helt overordnet er vi af den opfattelse, at den danske renoveringsstrategi ikke lever op til grundlæggende principper for EU's energipolitik. Det fremgår af forordningen om forvaltningen af energiunionen ((EU) 2018/1999), at EU's tilgang til håndtering af energi bygger på princippet om "energieffektivitet først" for at sikre, at der kun produceres den energi, der er behov for.

Dette er ikke afspejlet i renoveringsstrategien. For at leve op til dette princip, burde strategien omfatte ambitiøse delmål for energieffektiviseringsindsatsen, der tager udgangspunkt i en analyse af det langsigtede samfundsøkonomiske potentiale for energieffektivisering, og på dette grundlag fremlægge køreplaner for, hvorledes dette potentiale kan realiseres. Analysen af det samfundsøkonomiske potentiale mangler i strategien. I stedet for fastlægges delmålene for energieffektivisering i strategien på basis af en fremskrivning af effekten af de allerede igangsatte tiltag.

Derudover mangler en analyse af barrierer for energieffektivisering og hvilke tiltag, der bør gennemføres for at overvinde disse barrierer. Strategien indeholder en opremsning af en række virkemidler, men der savnes en vurdering af disse tiltag i forhold til barriererne for energieffektivisering, hvorledes disse tiltag kan tilrettelægges for at opnå størst effekt, og hvilken effekt de enkelte tiltag vurderes at have.

Dette betyder for det første, at der er en række potentialer, der ikke adresseres i strategien, og for det andet, at virkemidlerne ikke målrettes de vigtigste barrierer for energieffektivisering. Sammenlagt medfører dette, at strategien ikke – som det er tænkt fra EU's side – bliver et udgangspunkt for en forstærket indsats for energieffektivisering, men i stedet en summarisk redegørelse for en række initiativer.

Konkrete bemærkninger.

Vi har derudover følgende konkrete bemærkninger til de enkelte punkter i strategien.

Redegørelsen for virkemidler (køreplanen)

- *Fastlæggelse af sektormål.* Delmålene i strategien er defineret på et aggregeret niveau for hele bygningsmassen. Vi foreslår, at der fastlægges delmål for energieffektivisering af de enkelte

delsektorer, herunder eksempelvis enfamilieboliger, etageboliger, erhvervsbygninger, offentlige bygninger mv. Disse mål bør lægges til grund for en løbende vurdering af virkemidler og for opfølgningen af indsatsen. Det bør endvidere overvejes at gøre disse mål til langsigtede krav, eventuelt i første omgang for visse kategorier af bygninger. Det bemærkes i denne forbindelse, at EU-Kommissionen i "Renovation Wave" har lagt op til en overvejelse om fastlæggelse af obligatoriske mindstekrav til energimæssig ydeevne for bygninger.

Bygningspuljen. Strategien indeholder en summarisk beskrivelse hvor mange penge, der er afsat i Bygningspuljen. Det er Rådets vurdering, at disse penge ikke benyttes effektivt til fremme af energieffektivisering. En stor del af midlerne benyttes til installering af varmepumper, der i forvejen er en særdeles rentabel investering for bygningsejerne. Derudover ydes der tilskud til udskiftning af vinduer, hvor additionaliteten af tilskuddet vurderes at være meget lille, da der er tale om et tiltag, der gennemføres uden tilskud. Det er vores vurdering, at der ville kunne opnås langt større effekt ved målretning af støtten mod de tiltag, der normalt ikke gennemføres uden tilskud. Der kan i denne forbindelse peges på tiltag til efterisoleringer af loft, ydervægge, terrændæk mv., der i mange tilfælde ikke gennemføres selv om, at det er et krav i medfør af bygningsreglementet.

Overholdelse af Bygningsreglementets bestemmelser. Der er vedlagt en rapport om overholdelse af bygningsreglementets bestemmelser til strategien. Det fremgår af denne rapport, at der mange ombygninger og udskiftninger, hvor bygningsreglementets krav ikke overholdes. Der savnes derfor i strategien et svar på hvilke foranstaltninger, der vil blive gennemført for at sikre overholdelsen af reglementets krav.

- *Kommuner og regioner.* Det fremgår af strategien, at der ydes tilskud til fremme af energieffektivisering til kommuner og regioner. Vi vurderer, at det er vigtigt, at offentlige bygninger går foran, når der er tale om energieffektiviseringer. Vi savner derfor, at der opstilles håndfast krav til gennemførelsen af energieffektivisering af disse bygninger, f.eks. i form af krav om, at energiforbruget i disse bygninger reduceres med 30 eller 40% frem til 2050, hvilket vi mener er et realistisk men også nødvendigt mål for disse bygninger set i lyset af målet om et klimaneutralt samfund senest i 2050. Derudover savnes en vurdering af barrierer for at nå dette mål. Det er vores vurdering, at det ville være langt mere effektivt at lempe eller helst fjerne anlægsloftet for investeringer i energieffektivitet og give udvidet låneadgang uden henlæggelse for disse investeringer fremfor at yde tilskud.
- *Omlægning af olie- og gasfyr til vedvarende energi.* En væsentlig del af den grønne omlægning er omlægningen af op imod 500.000 olie- og naturgasfyr til vedvarende energi. Det fremgår af strategien, at ydelsen af tilskud er den primære drivkraft til at fremme denne omstilling. Rådet vurderer, at ydelsen af tilskud er en meget dyr måde at fremme omlægningen af varmeforsyningen til varmepumper på, da det i forvejen er rentabelt for bygningsejerne. Det foreslås i stedet for at forbyde henholdsvis olie- og gasfyr efter 2030 og 2040. Derudover er det en stor mangel, at der ikke er taget skridt til at sikre, at kommunerne inden for en given frist skal udpege de områder,

hvor fjernvarmen skal udbygges til erstatning for naturgassen, således at en eventuel støtte til varmepumper kan dirigeres til de områder, hvor der ikke vil ske en udbygning af fjernvarmen.

- *Data og digitalisering.* Vi savner udformningen af en ambitiøs vision for udnyttelsen af data og digitalisering som drivkraft for en styrket indsats for energieffektivisering i bygninger. Danmark er et af de lande, der er nået længst med digitaliseringen af den offentlige sektor, og der er derfor et godt udgangspunkt for en særlig indsats på dette område i Danmark. Inden for energiområdet, er der allerede etableret en omfattende datainfrastruktur med data om bygninger og energiforbrug, herunder BBR-registret, Energistyrelsens energimærkningsdatabase og Energinets Datahub. I tilknytning hertil, skal der i medfør i Energieffektiviseringsdirektivet installeres fjernaflæselige målere for fjernvarme senest i 2027. Dette giver mulighed for udformningen af en offensiv strategi for udnyttelse af data og digitalisering til fremme af energieffektivisering. Dette kan eksempelvis omfatte frisættelse af energidata under hensyn til databeskyttelsesreglerne, etableringen af digitale logbøger for bygninger, der samler alle relevante data om bygninger og deres effektiviseringsmuligheder et sted, forbedring af energimærkningen ved brug af databaserede metoder, udarbejdelse af langsigtede renoveringsplaner for den enkelte bygning (renovation passports), udvikling af databaserede værktøjer til analyse af bygninger, energieffektiv drift, målretning af offentlige indsatser til energieffektivisering mv.
- *Indeklima:* En konsekvens af bygningsrenoveringer er ofte ud over et lavere energiforbrug også en forbedring af indeklimaet. Et forbedret indeklima øger komforten og gør bygninger mere sunde at opholde sig i. I skoler, institutioner og andre arbejdspladser kan et forbedret indeklima øge trivslen, indlæringen, produktiviteten og reducere sygefravær. Samtidigt er der flere undersøgelser, der dokumenterer, at der i mange boliger og institutioner er dårligt indeklima. Vi savner derfor tiltag i strategien til forbedringen af indeklimaet. Dette kan eksempelvis gøres ved indførelse af krav til indeklima ved renoveringer af boliger, krav til indeklima i institutioner, på arbejdspladser mv.

Skulle der være spørgsmål til vores høringssvar, står vi naturligvis til rådighed for en drøftelse.

Med venlig hilsen

Chr. Jarby
Seniorrådgiver
Rådet for Grøn Omstilling